

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

**Interní protikorupční program Krajské hygienické stanice
Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě**

Ostrava, květen 2019

Čl. I Úvod

Tento Interní protikorupční program Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě (dále jen „IPP KHS MSK“) je zpracován a aktualizován v souladu s usnesením vlády České republiky č. 769 ze dne 20. listopadu 2018, kterým byl schválen Rámcový resortní interní protikorupční program v aktualizovaném znění.

Navazuje na Příkaz ministra zdravotnictví č. 22/2019 a Služební předpis státního tajemníka v Ministerstvu zdravotnictví č. 16/2019, kterým se vydává Resortní interní protikorupční program Ministerstva zdravotnictví ČR.

Čl. II Definice korupce

Korupce (z latinského corrumpere = kazit, oslabit, znetvořit, podplatit) je v prostředí veřejné správy ČR zpravidla vnímána jako úplatkářství, resp. jev, který „otevřít dveře úřednických kanceláří a zajišťuje či urychluje vyřizování záležitostí“. Ve skutečnosti se však jedná o mnohem širší negativní společenský jev, který postihuje řadu oblastí výkonu veřejné správy a způsobuje společnosti nemalé ekonomické ztráty. Korupci lze charakterizovat jako vztah dvou stran (příčemž i v tomto smluvním vztahu platí, že na jedné straně může být více subjektů), ve kterém jedna strana poruší své povinnosti, především pak zneužije určitou pravomoc (zneužití pravomoci v sobě zahrnuje též zneužití postavení), za což získá neoprávněné zvýhodnění pro sebe nebo jiného, a to z vlastního podnětu nebo z podnětu jiné osoby, přičemž i druhá strana získá určité neoprávněné zvýhodnění pro sebe nebo jiného, a mezi porušením povinnosti a neoprávněným zvýhodněním je souvislost - spojitost.

Pojem korupce zahrnuje společenské jevy, které se svým charakterem radikálně liší. Liší se formy úplatku (poskytnutí nejen finančních prostředků, ale i poskytnutí informací, věcí, společenských výhod, služeb, protislužeb apod.), výše úplatku (od několika set korun až po stovky miliónů), rozsah zainteresovaných osob (od dvou po desítky), složitost (od primitivního předání úplatku po složité toky peněz) i délka procesů (od jednorázové korupce po dlouhodobou organizovanou aktivitu). Vedle úplatkářství patří k hlavním formám korupce i nepotismus a klientelismus.

Korupci chápeme jako slib, nabídku, poskytnutí úplatku nebo jiné neoprávněné výhody s cílem ovlivnit něčí jednání nebo rozhodnutí. Korupci nazýváme také žádost o úplatek a přijetí úplatku. Postih korupčního jednání upravuje zejména zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. III Cíl IPP KHS MSK

Obecným cílem IPP KHS MSK je průběžně přijímanými opatřeními vnášet do kontrolního a řídicího systému takové prvky, které již svým charakterem (vícestupňovým schvalováním, kolektivním rozhodováním, zveřejňováním výsledků rozhodovacího řízení) v maximální možné míře brání vzniku možného korupčního prostředí.

Hlavním cílem IPP KHS MSK je vymezit v rámci KHS MSK oblasti s možným korupčním potenciálem, identifikovat v nich klíčová korupční rizika a po zhodnocení relevantních kontrolních a řídicích mechanismů z hlediska adekvátnosti jejich nastavení v interních dokumentech formou implementace nápravných opatření tyto mechanismy posílit.

Mezi dílčí cíle IPP KHS MSK patří tyto cíle:

- Snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení (Vytváření a posilování protikorupčního klimatu)
- Odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení (Transparentnost)
- Nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání (Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol)
- Minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit opakování obdobného korupčního scénáře (Postupy při podezření na korupci)
- Zdokonalovat IPP KHS MSK (Vyhodnocování interního protikorupčního programu)

IPP KHS MSK není jednorázovým aktem. Jedná se o protikorupční materiál, který musí reagovat na vzniklé situace a poznatky a na jejich základě musí být operativně aktualizován.

Osnova IPP KHS MSK obsahuje tyto základní části:

1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu
2. Transparentnost
3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol
4. Postupy při podezření na korupci
5. Vyhodnocování interního protikorupčního programu

Čl. IV **Části IPP KHS MSK**

IV. 1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu KHS MSK

Prostředí, v němž je odmítáno korupční jednání a je zdůrazňována ochrana majetku státu, je jedním ze základních pilířů IPP KHS MSK. Hlavními nástroji pro budování takového prostředí jsou osvěta, posilování morální integrity zaměstnanců, aktivní propagace etických zásad, kontrola dodržování etických zásad a nastavení důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.

IV. 1.1. Propagace protikorupčního postoje představenými a vedoucími zaměstnanci

Protikorupčním postojem se vedle vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování právních a služebních/vnitřních předpisů, zdůrazňování významu ochrany majetku státu, zdůrazňování důležitosti existence a dodržování etických zásad při výkonu služby/práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na prošetřování podezření a na vyvození adekvátních trestně právních, kázeňských/disciplinárních a jiných nápravných (preventivních) opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.

Propagace protikorupčního postoje KHS MSK je zajišťována, mimo jiné, prostřednictvím webové stránky www.khsova.cz a intranetem KHS MSK, kde jsou uveřejňovány protikorupční materiály a další relevantní informace s problematikou protikorupční politiky.

Úkol č. 1.1.1. Aktivně prosazovat protikorupční postoj na pracovišti

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

Úkol č. 1.1.2. Na poradách se svými podřízenými zaměstnanci zhodnocovat korupční situaci na pracovišti a vycházet přitom z mapy korupčních rizik

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

Úkol č. 1.1.3. Klást důraz na prošetřování podezření na korupci a na vyvození adekvátních kázeňských, disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

IV. 1.2. Etický kodex

Etický kodex stanovuje chování a povinnosti zaměstnanců, které nevyplývají ze zákona či ze služebních/vnitřních předpisů. Může i detailněji rozvádět problematické oblasti jako jsou např. dary, střet zájmů apod. Jeho implementace spočívá v aktivní propagaci a vyhodnocování jeho účinnosti.

Státní zaměstnanci spadající pod režim zákona o státní službě musí dodržovat služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015 ze dne 14. prosince 2015, kterým se s účinností od 1.1.2016 stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců. Pravidla jsou zveřejněna na webových stránkách Ministerstva vnitra ČR - sekce státní služba. V případě zaměstnanců na pracovních místech (v režimu zákoníku práce) se uplatňují pravidla etického chování vydaná Směrnicí č. 5/2016 zveřejněná na intranetových stránkách KHS MSK. Porušení Etického kodexu je posuzováno jako porušení služebních/pracovních povinností.

Úkol č. 1.2.1. Zajistit dostupnost Etického kodexu, propagovat jeho obsah podřízeným zaměstnancům a aktivně prosazovat a kontrolovat jeho dodržování

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

Úkol č. 1.2.2. V případě zjištěného pochybení postupovat dle platného Etického kodexu

Zodpovídá: všichni zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

IV. 1.3. Vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání zaměstnanců v protikorupční problematice se zaměřuje na význam ochrany majetku státu, na vysvětlování obsahu Etického kodexu, na zvyšování schopnosti rozpoznat korupci, na zvyšování povědomí o ochraně zaměstnanců, kteří oznámili podezření na korupci, na postupy služebního úřadu/organizace v případě potvrzení korupčního jednání.

V rámci vzdělávacího bloku „Vstupní vzdělávání úvodní“ jsou nově přijatí zaměstnanci seznamováni se služebními a dalšími interními předpisy KHS MSK. Další možností vzdělávání zaměstnanců v oblasti boje s korupcí je účast na externím školení, semináři nebo konferenci týkající se tématu boje s korupcí. Problematika v oblasti boje s korupcí je zpravidla prezentována 1x ročně na celostaničním setkání zaměstnanců KHS MSK, v případě představených také na výjezdní poradě vedení KHS MSK.

Úkol č. 1.3.1. Zajistit interní školení zaměstnanců KHS MSK v problematice boje s korupcí

Zodpovídá: prošetřovatel KHS MSK

Spolupráce: OPaD

Termín: 1x ročně

IV. 1.4. Systém pro oznámení podezření na korupci

Efektivně nastavený systém pro oznámení podezření na korupci zaměstnanci či třetími stranami ulehčuje zaměstnancům možnost oznamovat podezření na korupci či jiná protiprávní jednání.

Správně vytvořený systém pro oznamování podezření na korupci poskytuje zaměstnancům odpovídající prostor a prostředky, k jejichž využití mají zaměstnanci důvěru a cítí se po oznámení podezření na korupci bezpečně. Vytvořený systém je nezbytné aktivně propagovat - zodpovědnost za propagaci leží na vedoucích (viz také bod IV. 1.1.).

K podání oznámení může zaměstnanec využít:

- osobní jednání u svého přímého představeného/vedoucího
- osobní jednání u přímého představeného/vedoucího oznamovaného zaměstnance
- prošetřovatele (v případě zaměstnance ve služebním poměru)

Na prošetřovatele se lze obrátit přímo osobně - prošetřovatelem je v rámci KHS MSK Bc. Eva Kolářová, písemně prostřednictvím schránky pro příjem listinných oznámení, která je umístěna před budovou KHS MSK v Ostravě nebo elektronicky prostřednictvím e-mailové schránky, která je pro tyto účely zřízena - oznameni@khsova.cz. Postup a podmínky pro oznámení je popsán ve Služebním předpisu KHS MSK č. 2/2016.

Úkol č. 1.4.1. Propagovat systém podřízeným zaměstnancům

Zodpovídá: všichni představení, vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

IV. 1.5. Ochrana oznamovatelů

Součástí ochrany oznamovatelů je systém nestranného posuzování jakéhokoli jednání vůči zaměstnanci, které lze považovat za hrozbu, diskriminaci nebo represii za to, že podal oznámení o podezření na uskutečnění korupčního jednání. Ochranné postupy musí obsahovat i ochranu zaměstnanců, u kterých se v rámci posouzení neprokáže pochybení.

Ochranu oznamovatelů z řad státních zaměstnanců vykonávajících státní službu ve smyslu zákona č. 234/2014 Sb. a prováděcího nařízení vlády č. 145/2015 Sb. spočívající v zajištění jejich anonymity zajišťuje na výslovnou žádost oznamovatele prošetřovatel.

Úkol č. 1.5.1. Propagovat a zajišťovat ochranu oznamovatelů

Zodpovídá: prošetřovatel KHS MSK

Spolupráce: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

IV. 2. Transparentnost

Transparentnost umožňuje veřejnou kontrolu hospodaření státu jak zaměstnanci, tak veřejností. Zároveň zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce, a tím odrazuje od korupčního jednání.

Transparentní postupy a zpřístupňování informací o nakládání s veřejnými prostředky zaměstnancům a další veřejnosti, zveřejňování informací centrálně a ve formátu, který umožňuje jejich jednoduché zpracování.

IV. 2.1. Zveřejňování informací o veřejných prostředcích

Na webových stránkách KHS MSK je zveřejňováno:

Rozpočet organizace - informace o rozpočtu KHS MSK na příslušný kalendářní rok, obsahuje předpokládané příjmy a výdaje.

Veřejné zakázky - k posílení zásad rovného zacházení, zákazu diskriminace a dodržování zásady transparentnosti využívá KHS MSK certifikovaný profil zadavatele a elektronické tržiště. U veřejných zakázek jsou uveřejňovány informace o dodavateli a o uzavřené smlouvě v případě, že tuto povinnost ukládá zákon, přičemž v zákonem předpokládaných případech je uveřejněna též skutečně uhrazená cena a někteří subdodavatelé.

Nabídka majetku - KHS MSK nabízí státu a veřejnosti nepotřebný majetek státu, k němuž má příslušnost hospodařit.

Smlouvy - v souladu se zákonem zveřejňuje KHS MSK uzavřené smlouvy v Registru smluv a na webových stránkách.

Poradci a poradní orgány - KHS MSK zveřejňuje seznamy poradců, poradních orgánů, advokátních a konzultačních kanceláří, a to pravidelně každé pololetí příslušného roku.

Úkol č. 2.1.1. Aktualizovat zveřejňované informace KHS MSK

Zodpovídá: ředitel odboru ekonomicko provozního, ředitel odboru správního

Spolupráce: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

IV. 2.2. Zveřejňování informací o systému rozhodování

Na webových stránkách KHS MSK je zveřejňováno:

- informace o struktuře služebního úřadu/organizace vyjadřující vztahy podřízenosti a nadřízenosti
- kontakty na vedoucí až na úroveň vedoucích oddělení (telefon, e-mail)
- informace podle § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Úkol č. 2.2.1. Aktualizovat zveřejňované informace KHS MSK

Zodpovídá: ředitel odboru správního

Spolupráce: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

IV. 2.3. Sjednocení umístění protikorupčních informací na webových stránkách

Sjednocení odkazu na webových stránkách - přístup na stránky věnované boji s korupcí z odkazu (rozcestníku) „O nás“. Sjednotit odkaz není třeba, je-li umístěn přímo na hlavní webové stránce.

Úkol č. 2.3.1. Na webových stránkách KHS MSK zveřejnit základní údaje:

- IPP KHS MSK
- Etický kodex
- systém pro oznámení podezření na korupci
- seznam poradců
- další údaje související s protikorupční tematikou - pokud se informace vyskytuje na jiném místě na webových stránkách, lze využít odkaz (prolink)

Zodpovídá: ředitel odboru správního, prošetřovatel KHS MSK

Spolupráce: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

IV. 3 Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Aktivní řízení korupčních rizik napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost kontrolních a řídicích mechanismů v těchto oblastech. Jedná se o ty oblasti rozhodovacího procesu, kde při nedostatečně kvalitně nastaveném kontrolním a řídicím systému může docházet k nežádoucímu ovlivňování výsledku rozhodnutí. Správně nastavené kontrolní a řídicí mechanismy cíleně brání a snižují rizika negativních jevů.

Řízení korupčních rizik představuje tři hlavní činnosti: hodnocení korupčních rizik, monitoring kontrolních a řídicích mechanismů, prošetřování rizikových oblastí.

IV. 3.1. Hodnocení korupčních rizik

Hodnocení korupčních rizik se provádí pravidelně alespoň jedenkrát ročně. Hodnocení korupčních rizik obsahuje:

- identifikaci a hodnocení korupčních rizik ve všech činnostech
- vytvoření mapy/katalogu korupčních rizik
- přijetí opatření ke snížení pravděpodobnosti či dopadu korupčních rizik
- sledování rizikových oblastí.

Úkol č. 3.1.1. Provést hodnocení korupčních rizik

Zodpovídá: prošetřovatel KHS MSK

Spolupráce: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: do konce běžného kalendářního roku

IV. 3.2. Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci

Pravidelné testování kontrolních mechanismů v oblastech korupčního rizika z hlediska toho, jak jsou účinné pro zabránění či odhalení korupčního jednání a přijímání opatření posilujících tyto mechanismy.

Zvýšené úsilí organizace směřuje zejména do oblastí, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako významné.

Úkol č. 3.2.1. Testovat kontrolní a řídicí mechanismy z hlediska toho, jak jsou účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání

Zodpovídá: prošetřovatel KHS MSK

Spolupráce: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

IV. 3.3. Prošetřování rizikových oblastí

Pravidelné prošetřování oblastí, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako kritické, se provádí s cílem identifikovat a vyhodnotit skutečnosti nasvědčující výskytu korupčního jednání.

Úkol č. 3.3.1. Prošetřovat oblasti, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako kritické.

Zodpovídá: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

Úkol č. 3.3.2. Zhodnotit s představenými/vedoucími zaměstnanci kritická korupční rizika identifikovaná v jimi řízených útvarech, včetně navrhovaných kroků k jejich eliminaci

Zodpovídá: vedoucí služebního úřadu/ředitelka KHS MSK

Spolupráce: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: 1x ročně

IV. 4. Postupy při podezření na korupci

Bezodkladná reakce na podezření na korupční jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného prověření. Rychlost a důkladnost postupu je zásadní pro zamezení případných ztrát, škod na majetku státu. Důkladná analýza příčin vzniku korupčního jednání je pak zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce.

IV. 4.1. Postupy při prošetřování podezření na korupci

Nastavení postupů vedoucích k bezodkladnému internímu prošetřování podezření na korupci a k minimalizaci vzniklé škody.

Základní postupy při řešení oznámení státních zaměstnanců jsou upraveny v nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu. Detailněji jsou jednotlivé postupy stanoveny metodickým pokynem náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 8/2015, kterým se stanoví podrobnosti k postupu při prošetřování oznámení podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu. Postup prošetřování v podmínkách KHS MSK je součástí Služebního předpisu vedoucího služebního úřadu - ředitele Krajské hygienické stanice

Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě č. 2/2016, kterým se stanoví podmínky evidence oznámení podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu.

Úkol č. 4.1.1. Vyhodnotit postupy ve Služebním předpisu KHS MSK č. 2/2016

Zodpovídá: prošetřovatel KHS MSK

Termín: do konce kalendářního roku

IV. 4.2. Následná opatření

Implementace opatření, která omezí opakování korupčního jednání či zajistí jeho včasné odhalení v budoucnu.

Nápravná opatření se uskutečňují ve třech rovinách:

- úprava vnitřních procesů
- disciplinární opatření
- řešení vzniklých škod

Součástí opatření je i nastavení postupu a odpovědnosti za rozhodování o disciplinárních opatřeních týkajících se účastníků korupčního jednání - disciplinární opatření musí mít za cíl zajistit ochranu majetku státu.

Úkol č. 4.2.1. Implementovat nápravná opatření do vnitřního právního systému KHS MSK

Zodpovídá: ředitel odboru správního

Spolupráce: všichni představení a vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

IV. 5. Shromáždění údajů a vyhodnocování interního protikorupčního programu

Vyhodnocení účinnosti IPP KHS MSK se provádí ve dvouletých cyklech.

IV. 5.1. Shromáždění údajů a vyhodnocování na úrovni organizace

Na základě informací ředitelů odborů vypracovává vyhodnocení interního protikorupčního programu prošetřovatel.

Úkol č. 5.1.1. Vyhodnotit IPP KHS MSK

Zodpovídá: prošetřovatel KHS MSK

Termín: do 31.1. každého sudého kalendářního roku

Úkol č. 5.1.2. Zaslání vyhodnocení IPP KHS MSK na MZ ČR

Zodpovídá: prošetřovatel KHS MSK

Termín: do 28.2. každého sudého kalendářního roku

IV. 5.2. Aktualizace interního protikorupčního programu

Aktualizace interního protikorupčního programu se realizuje v návaznosti na aktuální znění protikorupční strategie vlády nebo z jakékoliv činnosti organizace, při které vyplyne potřeba jeho zlepšení. Aktualizace se provádí 1x ročně.

Úkol č. 5.2.1. Zajistit sledování změn a zpracování aktualizace znění IPP KHS MSK

Zodpovídá: prošetřovatel KHS MSK

Spolupráce: ředitel sekce, ředitelé odborů

Termín: do 31.1. následujícího kalendářního roku

Úkol č. 5.2.2. Zajistit zveřejnění aktuálního znění IPP KHS MSK na webových stránkách KHS MSK

Zodpovídá: prošetřovatel KHS MSK

Spolupráce: pověřený zaměstnanec odboru provozně organizačního

Termín: do 31.3. následujícího kalendářního roku

Čl. V

Závěrečná ustanovení

Tento dokument nabývá platnosti dnem podpisu a účinnosti od 1. června 2019.

Příloha: č. 1 - Hodnocení korupčních rizik (praktická část)

V Ostravě dne 31. května 2019

MUDr. Helena Šebáková, v.r.
vedoucí služebního úřadu
ředitelka Krajské hygienické stanice
Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě